



Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Bane NOR SF
Pb. 4350
2308 HAMAR

Miljøvernnavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.: 201600870
Deres dato:
Vår ref.: 2017/17988-15 M-FO
Saksbehandler: Hedvig Sterri
Direkte telefon: 22003566

Dato: 09.05.2018

Vedtak om tillatelse til mudring og utfylling i Vorma og Minnevik – Intercity Dovrebanen – Eidsvoll kommune

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har ferdigbehandlet søknaden fra Bane NOR SF der det søkes om tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Vorma og Minnevik i Eidsvoll kommune.

Fylkesmannen gir tillatelse til omsøkt tiltak på fastsatte vilkår.

Fylkesmannen har vurdert søknaden etter både forurensningsloven, laks- og innlandsfiskeleken og etter vannressursloven § 11.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus viser til søknad datert 4.5.2017, samt supplerende informasjon datert 28.6.2017 og 19.2.2018, fra Bane NOR SF der det søkes om tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Vorma og Minnevik i Eidsvoll kommune.

Fylkesmannen har vurdert tiltaket etter både forurensningsloven, laks- og innlandsfiskeleken og etter vannressursloven § 11.

Tillatelse etter forurensningsloven

Fylkesmannen gir Bane NOR SF tillatelse til mudring og utfylling i Vorma og Minnevik i Eidsvoll kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 og i medhold av forurensningsforskriften § 22-6. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Tillatelsen med vilkår er også gitt etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag etter § 2 hjemlet i lakse- og innlandsfiskeleken samt vannressurslovens § 11 om kantvegetasjon.

Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet og er gitt på bestemte vilkår.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.



At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Tillatelse etter laks- og innlandsfiskeoven

Fylkesmannen gir Bane NOR SF tillatelse til omsøkte tiltak som faller inn under § 1 a), utfylling og mudring, 1 b) og c), anleggelse av buner og viker, etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag med hjemmel i § 2. Forskriften er hjemlet i laks- og innlandsfiskeoven, jf. § 7. Det settes ikke ytterligere vilkår etter § 2 andre ledd da vilkårene satt med hjemmel i forurensningsloven vil være dekkende.

Tillatelsen er gitt i samråd med Akershus Fylkeskommune.

Tillatelse etter vannressursloven

Fylkesmannen gir Bane NOR SF tillatelse til å fjerne kantvegetasjonen i utfyllingsområdet med hjemmel i vannressursloven § 11.

Søknad

Bane NOR SF søker om å få fylle ut med sprengstein langs vestsiden av Vorma mellom Eidsvoll stasjon og Langset i forbindelse med utvidelse til dobbeltspor. Det søkes også om mudring og utfyllingsarbeider i Minnevika i forbindelse med bygging av ny jernbanebru. Planlagt anleggsstart er vår/sommer 2018. Anleggsperioden er beregnet til ca. 5 år.

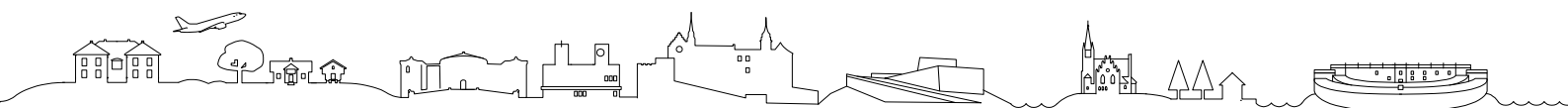
Områdene hvor det skal utfylles er strekningen (areal og volum på fylling i parentes): Eidsvoll – Doknes (24 000 m², 42 000 m³), Doknes - Julsruddalsevja (63 000 m², 160 000 m³), Julsruddalsevja - Dytterud (21 000 m², 41 000 m³) og i Minnevika (4000 m², 19 000 m³), samt erosjonssikring for etablering av bro i Minnevika (9 000 m², 14 000 m³). Dette gir en totalt estimert utfylling på 261 000 m³ innenfor et areal på 121 000 m², men med et 10 % påslag for margin utgjør utfyllingen 278 000 m³ innenfor 133 000 m².

Mudringsarbeidene vil være i forbindelse med etablering av bro i Minnevika. Det prosjekteres med 19 000 m³ for spunkasser og 8000 m³ for erosjonssikring, totalt 27 000 m³ innenfor et areal på 14 000 m². Med et 10 % påslag for margin utgjør mudringen 30 000 m³ innenfor 15 500 m².

Utfyllingen vil medføre at uomsatt sprengstoff (ammonium og nitrat) og finstoff fra benyttet sprengstein føres ut i vannmassene. Det er estimert at tiltaket ved normalvannføring maksimalt vil føre til en tilførsel tilsvarende 10 kg/døgn ammonium. Eksisterende transport av ammonium i Vorma er ifølge beregninger 2600 kg/døgn.

Bidraget av partikler kan være inntil 7 tonn per dag. Bane NOR har satt krav om at sprengstein ikke skal inneholde synlige plastrester og det vil stilles krav til entreprenøren om rutiner og tiltak for å forhindre spredning av plast fra tiltaket.

I utfyllingsområdet er det viktige mudderbanker. Det er derfor planlagt å etablere buner og nye viker langs utvalgte steder for å avbøte negative konsekvenser av utfyllingen for mindre planter og virvelløse dyr.



Høring

Fylkesmannen har sendt søknaden på høring den 14.8.2017 til Akershus fylkeskommune, Eidsvoll kommune, Hafslund Nett AS, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Norges Jeger- og fiskerforbund Akershus, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Maritimt Museum, Norsk Ornitologisk forening Oslo og Akershus, Telenor senter for nettutbygging og Vannområde Hurdalsvassdraget/ Vorma. Søknaden er også blitt lagt ut på Fylkesmannen sine hjemmesider samt offentlig kunngjort i Eidsvoll Ullensaker Blad.

Nedenfor gjengis hovedpunktene i de uttalelsene vi har mottatt.

Akershus fylkeskommune

Fylkeskommunen bemerker at plastforurensning er et økende problem og det påpekes at det bør settes krav til at utfyllingsmasser ikke skal inneholde plast. Fylkeskommunen peker også på at tiltaket utføres på en slik måte at tilstanden til vannforekomsten ikke forringes. Videre pekes det også på forhold for fisk, spesielt i forhold til gyting i Tømtebekken og i overgangen mellom Vorma og Holtåa. Ingen av de nevnte gyteplassene er i tiltaksområdet, men det bes vise forsiktighet i den forstand at områdene ikke påvirkes nevneverdig av inngrepet. Anleggsdrift i gyteperioden til ørret og harr bør unngås.

Fylkeskommunen synes det er noe uklart hva mudring er i dette tilfellet, men oppfatter det likevel slik at finpartikler ikke skal tilføres Vorma.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

NVE påpeker at etablering av buner og viker ikke har vært en del av forutsetningene i reguleringsplanen og at det derfor ikke er avklart i forhold til vannressursloven. Buner og viker kan i tillegg bidra til å endre strømningsforholdene i elva, og det anbefales å vente med etableringen av buner og viker til virkningene er tilstrekkelig vurdert.

Videre minner NVE om reguleringsbestemmelsene for Dovrebanen Eidsvoll stasjon – Langset der det står at grunnforholdene skal dokumenteres mht. områdestabilitet før utfyllingsarbeidene skjer, samt at tiltakshaver skal overvåke og dokumentere erosjon i de områder som kan bli påvirket.

Hafslund Nett AS

Hafslund gjør oppmerksom på at de har kraftledninger som krysser Vorma, og viser til krav om sikkerhetstiltak ved anleggsvirksomhet nær høyspentlinjer.

Norsk Ornitologisk forening, avd. Oslo og Akershus (NOF)

Norsk Ornitologisk forening påpeker at området har stor verdi for fuglelivet, og at det er viktig med overvåking i anleggsperioden for å kunne iverksette tiltak dersom det påvises nedgang i bestandene. Det vises til tidligere gjennomførte fugletellinger, og tilbys faglig bistand fra NOF Oslo og Akershus i forbindelse med overvåking.

Torggrim Hallvardson Rygnestad (privatperson)

Rygnestad påpeker at utfylling med bruk av sprengstein ikke er det beste med tanke på bunnfauna og fisk. Han mener videre at tiltaket bør stoppes, men at om det skal tillates må det brukes annen fyllmasse.



Søkers merknader til høringsuttalelsene*Akershus fylkeskommune*

Bane NOR stiller krav til entreprenør om at tilført, sprengt stein ikke skal ha plastrester, samt stilles det krav til kontroll og beredskapstiltak for å forhindre spredning av plastrester i Vorma. Vannforekomsten skal også overvåkes i anleggsperioden.

Bane NOR viser til at tiltaket er prosjektert slik at gyteområdene Akershus fylkeskommune viser til i sin høringsuttalelse ikke vil berørt. Julsruddalsevja vil forseres i bro når jernbanen er ferdig bygget, og i anleggsperioden vil den legges i rør.

Bane NOR forsikrer fylkeskommunen om at det ikke skal tilføres finpartikler i Vorma, samt at direkte inngrep i vassdraget vil bli utført på lav vannstand og utenom gyteområder.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Bane NOR påpeker at etableringen av buner/viker langs fyllingen er beskrevet i reguleringsplanen som et avbøtende tiltak. Ettersom NVE ikke anbefaler å gå videre med planen om å etablere buner og viker i Vorma før virkningene av tiltaket er vurdert har det blitt utarbeidet et arbeidsnotat *Hydraulisk vurdering av buner i Vorma (Z-010)* som belyser dette. I tillegg har tiltakshaver bedt NVE vurdere konsesjonsbehandling av tiltaket med buner og viker, hvorav NVE i brev av 8.2.2018 ikke velger å konsesjonsbehandle etter vannressursloven.

I forhold til områdestabilitet er det på strekningen Venjar - Langset ikke påvist sammenhengende lag med kvikkleire eller sprøbruddmateriale som kan påvirke områdestabiliteten langs den nye jernbanetraseen. Områdestabiliteten anser Bane NOR således som avklart, og videre utredninger vurderer tiltakshaver som ikke nødvendige jf. rapport *Områdestabilitet Venjar- Langset (UEH-00-A-55350)*.

Hafslund Nett AS

Bane NOR tar høringsuttalelsen til orientering.

Norsk Ornitologisk forening, avd. Oslo og Akershus (NOF)

Bane NOR tar høringsuttalelsen til orientering. Fugletellinger blir gjennomført på utvalgte steder i planområdet, og dette vil også gjøres i anleggsperioden og etter anleggsslutt.

Torgrim Hallvardson Rygnestad (privatperson)

Sprengstein er det materialet som imøtekommer de tekniske og økonomiske kravene som er nødvendige for å bygge em moderne jernbane.

Fylkesmannens vurdering etter lakse- og innlandsfiskeloven

NVE har uttalt seg til saken i brev av 8.2.2018. De påpeker at etablering av buner ikke må medføre økt flom- eller skredfare i Vorma. NVE vurderer planene slik de er fremlagt til ikke å kreve noen ytterligere behandling etter bestemmelsene i vannressursloven.

Siden NVE konkluderer med at tiltaket ikke trenger konsesjon etter vannressursloven § 8 må saken vurderes etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. I henhold til «forskrift om fysiske tiltak i vassdrag» § 1 er det uten tillatelse fra Fylkesmannen eller Fylkeskommunen forbudt å sette i verk fysiske tiltak som medfører eller *kan* medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer, herunder bygging av terskler, graving av fiskehøler og utlegging av større steiner, som kan øke fangsten av fiske på stedet eller forskyve fangsten av fisk i vassdraget samt fysiske tiltak for innlandsfisk som har til hensikt å



forandre en eller flere arters produksjon, bestandsstørrelse eller utbredelse. Fylkesmannen har myndigheten til å gi tillatelse til tiltak på strekninger som fører anadrom laksefisk eller kreps.

I Mjøsa og Vorma med tilløpselver er det i Artsdatabanken registrert edelkreps. Det aktuelle tiltaksområdet antas å føre edelkreps slik at Fylkesmannen er myndighet.

I behandlingen av tiltaket skal også virkningen på fisk og andre ferskvannsorganismer vurderes i tillegg til edelkreps.

Edelkreps er en sårbar art, og er oppført i den norske rødlista som sterkt truet. Det er etablert et nasjonalt overvåkingsprogram for edelkrepsen, samt en nasjonal arbeidsgruppe bestående av relevante offentlige instanser fra forvaltningen, private organisasjoner og forskning. Tiltaksområdet brukes også av storørret og det er flere andre fiskearter av de 20 artene som er registrert i Mjøsa som benytter det strømsterke utløpsområdet av Mjøsa ved Minnesund som leve- og oppvekst- og gyteområde. Det er sannsynlig at gyte- og oppvekstområdene vil bli forringet. Vilklårene satt i tillatelsen gitt etter forurensingsloven vil ivareta dette, da det er pålagt utarbeidelse av en tiltaksplan som skal sikre at tiltaket minimerer faren for forringelse av gyte- og oppvekstområdene i de mest sårbare periodene.

Hensyn til mulige skadevirkninger på edelkreps ivaretas også gjennom vilklårene satt i tillatelsen etter forurensningsloven ved at det settes vilkår om at det i god tid før mudring og deponering i Minnevik utføres en kartlegging av bestanden av edelkreps (*Astacus astacus*) med et standard krepsefiske med teiner. Resultatet av krepsefisket rapporteres til Fylkesmannen omgående. På bakgrunn av resultatene av prøvefiske kan tiltakshaver bli pålagt å gjøre et utfiske av edelkreps i berørte områder i Minnevik med flytting til områder som ikke blir berørt av mudring eller dumping.

Det planlegges anleggelse av buner og viker som et kompenserende tiltak for ferskvannsorganismer. Anleggelse av viker bør vurderes nøye så de ikke reduserer verdien av allerede etablerte kantsoner med bla pusleplantesamfunn. Fylkesmannen ser på dette som et positivt tiltak og gir tillatelse til dette etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Konklusjon

Fylkesmannen gir tillatelse til omsøkte tiltak etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag med hjemmel i laks- og inlandsfiskeloven. Vilklårene satt med hjemmel i forurensingsloven vil være dekkende.

Vurdering etter vannressursloven § om kantvegetasjon

Det følger av vannressursloven (vrl) § 11 første og annet ledd at det langs vassdrag skal opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte. Hensikten er at beltet skal gi levested for planter og dyr og hindre avrenning og utrasing. Skjøtsel i kantsonen er tillatt, men forutsetningen er at denne ikke skader kantsonens økologiske funksjon. Det betyr at man kan fjerne enkeltrær og foreta en viss tynning i vegetasjonen uten å søke dispensasjon fra forskriften. Alle stedege treslag, sjikting og nøkkelementer skal være tilstede også etter eventuelt utplukk av enkeltrær. Plikten til å opprettholde kantvegetasjonen i § 11 er en selvstendig plikt.

I tiltaksområdet er det per i dag på store deler av strekket ikke en sammenhengende funksjonell kantvegetasjon da eksisterende bane allerede ligger kloss inntil vannkanten. I naturbase er det noen registreringer av plantearten firling, som er oppført som sårbar på Norsk rødliste for arter. I Artsdatabankens vurdering står det:



«Arten har trygge populasjoner (bortsett fra de naturlige fluktusjonene) flere steder, spesielt langs Glomma i Østfold (J.I. Båtvik pers. komm.), men også ved Mjøsa (R. Haugan pers. komm.) og i ST Selbusjøen (E. Fremstad pers. komm.), og dessuten på strandberg i hvert fall rundt Oslofjorden. Den kan ha store fluktusjoner (Rørslett 2002, E Fremstad obs., Gaarder 2009). Arten er imidlertid svært liten og lett å overse, noe som kan være årsaken til manglende gjenfunn.»

Det kan derfor synes som om dette området er viktig for arten og det bør gjøres søk etter arten i forkant av tiltaket. Funns av arten bør flyttes til egnet sted i nærheten som ikke blir berørt av tiltaket, for eksempel på andre siden av Vorma. Arten skal ikke flyttes mellom vann.

Fylkesmannen gir tillatelse til å fjerne kantvegetasjonen der det skal fylles ut langs jernbanesporet på vestbredden av Vorma med hjemmel i vannressursloven § 11. Fylkesmannen anser at vilkårene satt etter forurensningsloven ivaretar hensynet etter vannressursloven. Tiltakshaver må ta sikte på å beholde så mange av trærne og så mye kantvegetasjon som mulig, da kantsonen er viktig hekkeområde for fugl og for å skåne bl.a. pusleplantesamfunn. Dersom ny jord og lokal vegetasjon skal tilføres etter mudring og utfylling skal det påses at det ikke medfølger fremmede arter.

Konklusjon

Fylkesmannen gir tillatelse til å fjerne kantvegetasjonen i utfyllingsområdet med hjemmel i vannressursloven § 11, så fremt tiltakene for kantsone i Miljøoppfølgingsplanen for anleggsfasen (MOP) datert 17.6.2016 følges. Det settes vilkår om at tiltaksområdet undersøkes for funn av arten firling og at disse flyttes til egnet sted i Vorma som ikke berøres av tiltaket.

Fylkesmannens vurdering etter forurensningsloven

Mudring fra skip er regulert i forurensningsforskriften kapittel 22. Forurensningsforskriften § 22-3 fastsetter et generelt forbud mot mudring. Etter søknad kan det imidlertid gis tillatelse til slike aktiviteter i medhold av § 22-6. Mudring fra land og utfylling av masser i sjø faller ikke inn under forurensningsforskriften kapittel 22, men kan kreve en tillatelse etter forurensningsloven § 11 direkte dersom tiltaket medfører fare for forurensning. Fylkesmannen er av den oppfatning at omsøkt mudring og utfylling av masser i Vorma og Minnevika i Eidsvoll kommune kan medføre fare for forurensning.

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 5. ledd. Dette innebærer at det må foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen.

Planer for området etter plan- og bygningsloven må også vektlegges i vurderingen om en tillatelse skal gis. I forurensningsloven § 11 4. ledd står det følgende: «Hvis virksomheten vil være i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven, skal forurensningsmyndigheten bare gi tillatelse etter forurensningsloven med samtykke fra planmyndigheten». Myndighet for plan- og bygningsloven er kommunen.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold. Dette innebærer at naturmangfoldlovens prinsipper også må legges til grunn når det gjøres en vurdering etter forurensningslovens bestemmelser.



Tiltak som medfører fare for forurensning av vann skal også vurderes i henhold til vannforskriften, der formålet er å beskytte og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder.

Vurdering forurensningens omfang

Både mudring og utfylling av masser i sjø og vassdrag kan medføre fare for spredning av partikler og tilstedeværende forurensning. Prøvetaking viser at sedimentene ikke er forurenset i henhold til SFTs veiledere 99:01 og TA-2230/2007, men det er likevel en fare for spredning av partikler under arbeidet. Fylkesmannen har derfor stilt krav om at metoden for tiltaksgjennomføringen skal spre så lite partikler som mulig, og har samtidig satt grenseverdier for turbiditet og at det skal benyttes siltgardin der dette er mulig.

Utfylling med sprengstein i vassdrag vil kunne medføre utslipp av nitrogen, samtidig som det er fare for forsøpling av blant annet sprengtråder i plast. Fylkesmannen har blant annet satt vilkår om at platen skal fjernes før utfylling. Det stilles også krav om overvåking av forurensningstilførselen av nitrat, ettersom det er sprengstein som skal benyttes i utfyllingen. Vorma er en robust resipient, men Fylkesmannen ser det som viktig å overvåke forurensningstilførselen til elva.

Da mye av aktiviteten skal foregå på land, har Fylkesmannen også stilt krav til utslipp av anleggsvann fra landaktiviteten. Dette gjelder blant annet grenseverdier for suspendert stoff, olje og pH.

Tiltakshaver skal etablere rutiner og tiltak for å kontrollere at nevnte parametere ikke overstiger angitte grenseverdier.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Vorma er vernet som dyrelivsfredning i hovedsak av hensyn til fugl knyttet til vann og våtmarker. Området er viktig raste- og overvintringsområde samt trekkområder tidlig vår. Kantsonene er også et viktig hekkeområde for mange arter. I tillegg er det også viktige mudderbanker i utfyllingsområdet langs Vorma registrert med stor verdi. Regionalt sjeldne og uvanlige planter lever i strandsonen, som for eksempel pusleplantesamfunn som er kategorisert som nært truet (NT). Livet i strandsonen er videre næringsgrunnlag for vann- og våtmarksfugl.

Tiltaksområdet ligger nær knyttet til utløpet av Mjøsa. Flere fiskearter antas å gyte i dette området som stedvis er strømskerkt før Vorma vier seg ut og blir sakteflytende ned til Eidsvoll sentrum. Noe størørret fra Mjøsa vandrer på høsten videre ned i Vorma bla annet til Svanfoss for å gyte og på jakt etter forfisk som krøkle. Det midlertidige arbeidet og de permanente installasjonene vil kunne påvirke både fisk og andre vannlevende organismer. Imidlertid er det planlagt etablering av buner og vikler som avbøtende tiltak. Fylkesmannen stiller seg positivt til slike tiltak som vil gi større variasjon og steder med strøm i elveleiet. Vikler bør vurderes nøye så de ikke reduserer verdien av allerede etablerte kantsoner med bl.a. pusleplantesamfunn.

Fremmede organismer er et stadig økende problem, og regnes som en av de største truslene mot naturmangfoldet både i Norge og på verdensbasis. Naturmangfoldlovens kapittel IV og forskrift om fremmede organismer utdyper den generelle aktsomhetsplikten i naturmangfoldlovens § 6.



For virksomheter eller tiltak som kan medføre utilsiktet spredning eller utslipp av fremmede organismer stiller aktsomhetsplikten krav om at den ansvarlige i rimelig utstrekning treffer tiltak for å hindre slik spredning.

Flytting av løsmasser er en av de hyppigste årsakene til spredning av fremmede organismer. Fylkesmannen minner om Forskrift om fremmede organismer § 24. *Før flytting av løsmasser eller andre masser som kan inneholde fremmede organismer, skal den ansvarlige, i rimelig utstrekning, undersøke om massene inneholder fremmede organismer som kan medføre risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold dersom de spres, og treffe egnede tiltak for å forhindre slik risiko, slik som bruk av masser fra andre områder, tildekking, nedgraving, varmebehandling, eller levering til lovlig avfallsanlegg.*

I stedet for å opprettholde mudre- og utfyllingsforbudet som normalt settes fra 15.mai – 15.september, vurderer Fylkesmannen at det er mer hensiktsmessig at tiltakshaver ferdigstiller prosjektet så raskt som mulig for å minimere belastningen på naturmiljøet. Dermed ser Fylkesmannen behov for å stille krav om at det utarbeides en tiltaksplan for å minimere arbeidene i den perioden hvor naturmiljøet er på sitt mest sårbare. Fylkesmannen anser dette som viktig da Minnevikta er en lokalitet som er vurdert som *svært viktig* (A) fordi lokaliteten består av en rik naturtype som har blitt betraktet som truet, samt en stor forekomst av arter kategorisert som *sårbar*. For å skåne fisk- og fuglearters habitat langs Vorma og i Minnevikta i størst mulig grad, ser Fylkesmannen det som viktig at tiltakshavers plan for arbeidet tilpasses gyteperiodene til fisk samt overvintrings- og trekkområder for fugl. I tillegg stilles det krav til tiltak som begrenser partikkelspredningen. Fylkesmannen anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes.

Fylkesmannen anser at kunnskapen om naturverdiene i området er tilstrekkelig til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på et best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad, men det settes vilkår som et føre-var tiltak.

Det er også gjort en vurdering ut fra den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for etter § 10. Fylkesmannen anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet i og rundt tiltaksområdet ikke vesentlig vil forringes, og Fylkesmannen anser dermed §§ 11 og 12 som oppfylt.

Fylkesmannen mener derfor at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

Vorma/ Minnesund inngår i vannregion Glomma. Tiltaket berører to vannområder; Mjøsa og Hurdalsvassdraget/ Vorma. Fylkesmannen anser det som viktig at virksomheten sørger for overvåking av effekter av utslippene til vann og sedimenter i henhold til overvåkingsprogram. Overvåkingsprogrammet for utslipp til vann skal tilfredsstille vannforskriftens krav til slik overvåking. Kravene fremgår av vedlegg 5 til forskriften. Det settes som vilkår at all data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota skal registreres i databasen Vannmiljø.

Der det pågår eller skal igangsettes overvåking i regi av Fylkesmannen eller vannregionmyndighet skal virksomheten bidra i felles overvåkingsprogram med data for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av virksomhetens utslipp.



Forhold til alminnelige samfunnsmessige hensyn

Planprogrammet for tiltaket ble fastsatt av Eidsvoll kommune 16.6.2015 med *Reguleringsplan InterCity- strekning Eidsvoll- Langset*, vedtatt av Eidsvoll kommune 18.10.2016. Fylkesmannen forutsetter at tiltaket utføres i henhold til vedtatt plan.

Konklusjon

Fylkesmannen gir tillatelse til mudring og utfylling langs Vorma og i Minnevika etter forurensningsloven.

Konklusjon

Fylkesmannen tillater en mudring og utfylling av masser som omsøkt på fastsatte vilkår. Vilklårene som er satt i tillatelsen vil bidra til at mudringen og utfyllingen ikke vil medføre uakseptabel forurensning eller redusere den biologiske og økologiske funksjonen i vassdraget permanent.

Gebyr

Bane NOR SF skal betale et gebyr på kr. 50 900,- for Fylkesmannen i Oslo og Akershus sin behandling av søknad etter forurensningsloven, jf. forskrift om begrensning av forurensning av 1.6.2004 kapittel 39 om gebyrer til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven. Saksbehandlingen knyttet til behandling av søknaden er plassert i gebyrsats 5, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstillelse av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Fylkesmannen inngår også.

Faktura med innbetalingsblankett ettersendes fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtaket om tillatelsen, herunder plassering i gebyrsats 5, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra avgjørelsen er mottatt. Eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Anne-Marie Vikla
fylkesmiljøvernssjef

Kari Skogen
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent.



Kopi til:

Akershus fylkeskommune

Eidsvoll kommune

Norges vassdrags- og energidirektorat

Hafslund Nett AS

Torgrim Hallvardson Rynestad

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og

Akershus

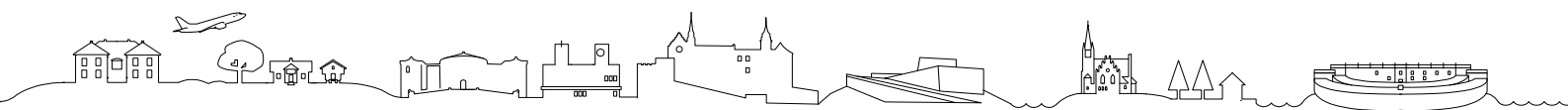
Postboks 1200 Sentrum 0107 Oslo

Rådhusgata 1 2080 Eidsvoll

Postboks 5091 Majorstua 0301 Oslo

Postboks 990 Skøyen 0247 OSLO

Postboks 1041 Sentrum 0104 OSLO





Tillatelse etter forurensningsloven til mudring, utfylling av masser og biotopjusterende tiltak i Vorma ved Minnesund i Eidsvoll kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven), § 11 jf. § 16, og i medhold av forskrift av 1. juli 2004 om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 22. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 4.5.2017 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.



Tillatelsen gjelder fra dags dato og frem til 15.5.2024.

Tiltakshaver må på forhånd avklare med Fylkesmannen i Oslo og Akershus dersom den ønsker å foreta endringer i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Bedriftsdata

| | |
|------------------------|---|
| Tiltakshaver: | Bane NOR SF |
| Postadresse: | Pb. 4350, 23085 Hamar |
| Lokalitet: | I Vorma på strekningen fra Eidsvoll stasjon – Langset, samt Minnevikka |
| Kommune: | Eidsvoll |
| Org. nummer (bedrift): | 917 082 308 |

Fylkesmannens referanse:

| | | |
|--|-------------------|---|
| Saksnr.: 2017/17988 | | Tillatelsenr.: 2018.0386.T |
| Tillatelse gitt: 9.5.2018 | Endringsnummer: - | Sist endret: - |
|  for Anne-Marie Vikla fylkesmiljøvernsjef | |  Kari Skogen seksjonssjef |

Endringslogg:

| Endringsnummer | Endringer av | Punkt | Beskrivelse |
|----------------|--------------|-------|-------------|
| - | - | - | - |



1 Tillatelsen omfatter

Tillatelsen omfatter mudring av inntil 30 000 m³ sjøbunn innenfor et areal på 15 500 m², ned til 4,5 meter under eksisterende bunn i Minnevika i Eidsvoll kommune. Mudringen skjer i forbindelse med etablering av fundamenter til bro samt erosjonssikring.

Tillatelsen omfatter utlegging av totalt inntil 287 000 m³ masser i Vorma innenfor et areal på 133 000 m², langs togstrekningen Eidsvoll stasjon - Langset som skal utvides til dobbeltspor i Eidsvoll kommune. Det skal også etableres midlertidige fyllinger i Minnevika i forbindelse med bygging av ny jernbanebro, mengden er uvisst og er ikke medregnet totalen ovenfor.

2 Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknad datert 4.5.2017 samt tilleggsinformasjon datert 28.6.2017 og 19.2.2018 dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Fylkesmannen. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Fylkesmannen i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte grenser, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.3 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (Jf. Internkontrollforskriften § 5 punkt 7.)

2.5 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften. Tiltakshaver skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. vilkår 3.4 i denne tillatelsen.

2.6 Endring av vilkår

Fylkesmannen kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om



nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Fylkesmannen har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

Hvis det viser seg at de omsøkte løsningene med de beskrevne miljøbeskyttende tiltak ikke virker som forutsatt i vilkårene, kan den ansvarlige umiddelbart bli pålagt å sette i gang ytterligere tiltak.

2.7 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og naturmiljø i området.

Det skal utarbeides en tiltaksplan for å minimere arbeidene i de mest sårbare periodene, med eventuelle avbøtende tiltak, for å ivareta biologisk mangfold. Tiltaksplanen skal omhandle hensyn og avbøtende tiltak i forhold til

- Gyteperioder for fisk, hvor spesielt vår og høst er sårbart i Minnevika
- Fuglelivet, hvor hekke- overvintrings- og trekkområder

Tiltaksplanen skal sendes Fylkesmannen 8 uker før igangsettelse. Tiltaksplanen endres dersom tiltakene ikke ivaretar ytre miljø tilfredsstillende eller at planen for gjennomføring endres.

2.8 Forhold til andre myndigheter

Forurensningsmyndighetenes vilkår skal ikke være til hinder for at andre myndigheter kan stille krav med hjemmel i annen lovgivning.

2.9 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette³. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at tiltakshaver overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert. Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

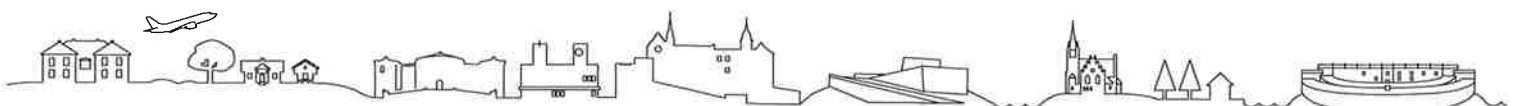
2.10 Tilsyn

Forurensningsmyndigheten eller den de bemyndiger, skal til enhver tid ha adgang til området for inspeksjon.

3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

3.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet, og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved tiltaket som kan medføre akutt forurensning med fare for helse og/eller miljøskader. Ved endrede forhold skal miljørisikoanalysen oppdateres. Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt



forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

3.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal tiltakshaver iverksette risikoreducerende tiltak.

Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes.

Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

3.3 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal, på bakgrunn av miljørisikoanalyse og de iverksatte risikoreducerende tiltakene, om nødvendig etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning.

Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer.

3.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift. Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller. Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

4 Mudring

4.1 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

4.2 Gjennomføring av mudring

Tiltakshaver skal varsle Fylkesmannen senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

Opptak av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det skal velges en mudringsteknologi som gir lite spredning av sedimenter, og som er optimal med hensyn til vanninnhold for videre håndtering av massene. Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

For å hindre spredning av partikler skal det etableres avbøtende tiltak, hvorav siltgardin anlegges der det er praktisk gjennomførbart. Der en siltgardin kan monteres skal den dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må siltgarden fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler.

Dersom det påtreffes avfall skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Mengder og tidspunkt for opptak av masser samt mudringsdybde og mudringssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.



4.3 Håndtering av mudrede masser

Eventuell avvanning av mudrede masser må foregå slik at partikler ikke spres. Transport og håndtering av masser skal gjøres slik at det blir minimal spredning av forurensning. Eventuelt søl skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9.

Sedimenter som har konsentrasjoner av tungmetaller og organiske miljøgifter som i henhold til Miljødirektoratet sin veileder for grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608) faller inn i tilstandsklasse III eller høyere må leveres til godkjent deponi i henhold til forurensningsloven.

Dersom muddermassene ligger innenfor tilstandsklasse I-II i henhold til M-608 samt tilfredsstiller kravene til rene masser i henhold til Miljødirektoratets tilstandsklasser for forurenset grunn (TA-2553/2009) kan disse massene benyttes på land til terrengregulering under forutsetning at de ikke medfører fare for forurensning og at massene legges i henhold til plan- og bygningslovens bestemmelser der massene anvendes. For å sikre at muddermassene som benyttes til terrengregulering er å anse som rene, må dette kunne dokumenteres.

5 Utfylling av masser

5.1 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

5.2 Gjennomføring av utfyllingen

Tiltakshaver skal varsle Fylkesmannen senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

Utfylling av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

For å hindre spredning av partikler skal det etableres avbøtende tiltak, hvorav siltgardin anlegges der det er praktisk gjennomførbart. Der en siltgardin kan monteres skal den dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må siltgardinen fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler.

Masser som skal benyttes til utfylling skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse II i henhold til Miljødirektoratet sin veileder for grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608). For stoffer det ikke er fastsatt grenseverdier for i M-608 gjelder normverdien for ren jord, jf. forurensningsforskriften kapittel 2. Det tillates ikke bruk av reaktive bergarter eller bygnings- og rivningsavfall. Dersom det påtreffes avfall skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Tiltaket skal ikke føre til varig endring av vannkvalitet.



Mengder og tidspunkt for utfylling av masser samt utfyllingsdybde og utfyllingssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

5.3 Håndtering av plast i utfyllingsmasser

Det skal gjøres tiltak for å minimere mengde plast i sprengsteinen før utfylling, dette må inngå i Bane NORs rutiner helt fra planlegging av sprengningen.

Ved utfylling av sprengstein med plastrester skal det sørges for at plasten samles opp innenfor tiltaksområdet. Det må benyttes siltgardin som går helt til bunn og lense som er høy nok til å sikre at plasten ikke spres utenfor tiltaksområdet. Etter utfylling med sprengstein må plastrester plukkes opp og håndteres som avfall, dette må inngå i entreprenørens rutine.

6 Utslipp fra anleggsaktiviteten på land

Håndteringen av vann fra anleggsarbeidene på land skal sikre at den totale påvirkningen fra aktivitetene ikke overskrider grensene under.

Utslipper til øvrige ferskvannsresipienter skal ikke overskride følgende konsentrasjonsgrenser:

| Utslippskomponent | Konsentrasjonsgrense |
|---|------------------------|
| Suspendert stoff (mg/l) | 200 |
| Olje (mg/l) | 5 |
| pH | 6 – 8.5 |
| Ammonium, NH ₄ ⁺ (mg/L) | 0,025, dersom pH > 8,5 |

**Regnet som gjennomsnitt over en uke*

Virksomheten har ansvar for at utslippet ikke påvirker vannkvaliteten i primærresipient slik at tilstandsklassen¹ for resipienten blir endret. Dette innebærer at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse. Den til enhver tid gjeldende veilederen for tilstandsklassifisering av vann skal benyttes ved vurdering av tilstandsklasser.

Dersom anleggsvannet har helse- eller miljøskadelige stoffer/egenskaper, eller utslippet innhold av faststoff/suspendert stoff er for høyt til å tilfredsstille kravene over, skal tiltak iverksettes for enten å forbedre renseprosessen eller samle opp og levere anleggsvannet til godkjent mottak.

Dersom pH overskrider gitt grenseverdi skal det tas stikkprøver på egnet sted i resipient for ammonium, da pH > 8.5 kan føre til dannelsen av ammoniakk.

7 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy reguleres gjennom gjeldende reguleringsbestemmelser i kap.2 i *Reguleringsbestemmelser til reguleringsplan for Dovrebanen Eidsvoll stasjon – Langset*, etter plan- og bygningsloven.

¹ Forskrift av 15.12.2006 om rammer for vannforvaltningen.



Virksomheten skal gjennom målinger dokumentere at kravene i reguleringsbestemmelsene overholdes.

8 Målinger og overvåkning

8.1 Målinger

Virksomheten skal gjennomføre målinger av utslipp til vann, luft og støy, og om nødvendig til grunn. Med målinger mener vi prøvetaking, analyse og/eller beregning.

Utslippmålingene skal være representative for normal drift. Prøvetaking og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS) der slik standard finnes. Annen metode kan brukes dersom det kan dokumenteres at den metoden som brukes gir minst samme nøyaktighet som NS. Prøvetaking og måling skal være kvalitetssikret.

Formålet med målingene er å dokumentere at gitte krav overholdes.

Prøvetaking skal utføres av uavhengige og kvalifiserte personer ved institusjoner med nødvendig kompetanse. Laboratoriene skal ha dokumentert et effektivt kvalitetssikringsystem gjennom en akkreditering eller tilsvarende.

Alternativt kan prøvetakingen foretas av de driftsansvarlige, forutsatt at prøvetakingsrutinene blir kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon.

8.2 Måleprogram for utslipp fra anleggsvirksomheten

Virksomheten skal utarbeide et måleprogram som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måleprogrammet skal oversendes Fylkesmannen minimum tre måneder før planlagt oppstart. Måleprogram for anleggsvann som samles opp og føres til et renseanlegg eller liknende før utslipp til resipient, skal minimum omfatte følgende:

Det skal tas ukentlige mengdeproporsjonale blandprøver av følgende parametere:

- Suspendert stoff
- pH
- Olje (THC)
- NO_3^-

For utslipp fra mindre arbeider i dagsonen skal det utarbeides et overvåkingsprogram som sikrer at kravene i vilkår 7 overholdes. Overvåkingsprogrammet skal sikre at eventuelle ukontrollerte utslipp av anleggsvann raskt oppdages.

Virksomheten skal ta vare på alle prøveresultatene og annen dokumentasjon fra kontroll og overvåking av driften. Opplysninger skal lagres i minst fem år, og de skal være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra forurensningsmyndigheten, jmfør forurensningslovens § 50.



Prøvetakning og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS) der slik finnes. Annen metode kan brukes dersom det kan dokumenteres at den metoden som brukes gir minst samme nøyaktighet som NS. Prøvetakning og måling skal være kvalitetssikret.

Prøvetakning utføres av personell med tilstrekkelig kompetanse.

Det skal foretas en risikobasert overvåking ved at det tas ekstra stikkprøver i oppstartsperioden for å få kartlagt tidlig forurensningsnivåer opp mot grenseverdiene i tabell gitt i vilkår 7. Dette kan bety at prøvetakingsprogrammet justeres når forurensningsnivåer og variasjoner blir kjent og meddeles Fylkesmannen.

Hvis renseanleggene ikke fungerer som forutsatt må det etableres et system for umiddelbar justering av prosess og etterfølgende prøvetaking og analysering utover prøveprogrammet.

Virksomheten er ansvarlig for å påse at måleprogrammet er tilstrekkelig for å kunne avdekke eventuell uakseptabel forurensning.

8.3 Overvåking av mudre- og utfyllingsarbeider

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av mudring- og utfyllingsarbeidene i henhold til et kontroll- og overvåkingsprogram. Kontroll- og overvåkingsprogrammet skal inngå i virksomhetens internkontroll.

8.4 Overvåking av resipient

Bedriften skal sørge for overvåking av effekter av utslippene til vann og sedimenter i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingsprogrammet skal innbefatte overvåking i forkant, under og etter tiltaksgjennomføringen. Overvåkingsprogrammet for utslipp til vann skal også tilfredsstille vannforskriftens krav til slik overvåking. Et detaljert overvåkingsprogram som viser bl.a. hvordan et skal gjennomføre uttak av blandprøver forelegges Fylkesmannen for eventuelle merknader minimum tre måneder før planlagt oppstart. Her må også kart over overvåkningspunktene vedlegges med koordinater.

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking i vassdraget til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket. Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet. Hvis turbiditeten i vassdraget overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter må tiltaket stanse til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst. Turbiditetsmålerne må plasseres på egnede steder, som følger aktivitetene langs med arbeidene.

8.5 Overvåking og tiltak for spesifikke arter

Edelkreps (Astacus astacus)

I god tid før mudring og deponering i Minnevika utføres det en kartlegging av bestanden av edelkreps (Astacus astacus) med et standard krepsefiske med teiner. Resultatet av krepsefiske rapporteres til Fylkesmannen omgående. På bakgrunn av resultatene av prøvefiske kan tiltakshaver bli pålagt å gjøre et utfiske av edelkreps i berørte områder i Minnevika med flytting til områder som ikke blir berørt av mudring eller dumping.

Overvåking av fugleliv som beskrevet i Miljøoppfølgingsplan datert 17.06.2016 og i søknad.



Firling (*Crassula aquatica*)

Det skal utføres et søk etter arten firing i forkant av tiltaket. Funn av arten bør flyttes til egnet sted i Vorma som ikke blir berørt av tiltaket. Arten skal ikke flyttes mellom vann.

9 Rapportering

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann skal registreres i databasen Vannmiljø, i henhold til krav i vedlegg 5 til vannforskriften.

En rapport fra arbeidet skal sendes Fylkesmannen senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet. Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Angivelse av mudret område (angitt på kart med koordinater), mudringsdybde, tidspunkt for mudring og mengde masse mudret.
- Dokumentasjon på mengder og tidspunkt for utfylling av masser samt utfyllingsdybde og utfyllingssted.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Resultater fra turbiditetsmålinger og vannanalyser.
- Dokumentasjon fra måling av parameterne pH, oljeutslipp, nitrat og partikkelutslipp til resipienten.
- Dokumentasjon på at masser som skal brukes til utfylling er klassifisert som rene i henhold til Miljødirektoratets veiledere M-608/2016 og TA2553/2009.
- Dokumentasjon på type og mengde masser som skal brukes til etablering av buner/ mudderbanker med klassifisering etter Miljødirektoratets veiledere M-608/2016 og TA2553/2009.
- Dokumentasjon på kontrollrutiner og beredskapstiltak for å forhindre spredning av plastrester til Vorma/ Minnevik.
- Dokumentasjon på at forurensede masser er levert godkjent mottak.
- Beskrivelse av antall edelkreps som er flyttet og hvor de er flyttet til.
- Fugleovervåking.
- Dokumentasjon på søk etter arten firing, eventuelle funn og plassering av disse på egnet sted langs Vorma



